

ЕНЕРГИЈА

КОСТОЛАЦ

број 73 // април 2024.

ISSN 2560-5135

■ Са Површинског копа „Дрмно“

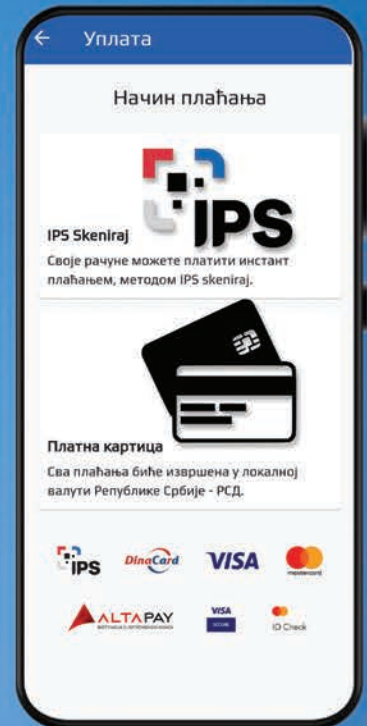
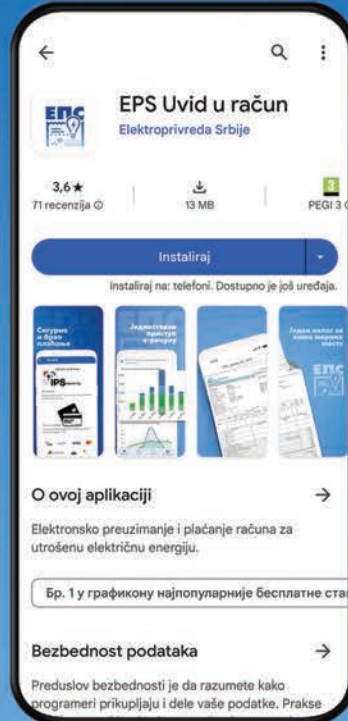
Ускоро нови радни точак на багеру 1300

Нова
мобилна
апликација

ЕПС Увид у рачун

На једном месту
можете преузети и
платити рачун,
пратити уплате и
статистику потрошње
три године уназад.

Скенирај
и преузми

Садржај

из епс групе

04 Потписани уговори за откуп електричне енергије и преузимање балансне одговорности
ЕПС поуздан партнер

актуелно

10 Са Површинског копа „Дрмно“
Ускоро нови радни точак на багеру 1300

12 Производња електричне енергије
Произведено више од 1,68 милиона MWh

13 Ремонт Другог БТО система на Копу „Дрмно“
Модернизацијом до циљева

локални мозаик

14 Откривено Спомен-обележје палим борцима
Сећање на страдале војнике

15 Школа за основно и средње музичко образовање „Стеван Мокрањац“
Расадник музичких талената

16 Дани аматерског позоришта
Највише награда за јагодинску „Омчу“

17 Финале Зимске лиге у баскету 3x3
Шпанци за поен бољи сомборске екипе

18 Занимљива историја костолачког спорта (1)
Гимнастика, наша дика

05

Конференција о зеленој енергији Западног Балкана
**Транзиција је реалност,
ЕПС наставља зелене пројекте**

06

У посети радницима термокоманде у ТЕ „Костолац Б“
Живот између генератора, монитора и котлова

08

Са изградње соларне електране „Петка“
Пробна конструкција за соларне панеле

импресум

ЕНЕРГИЈА
ЕПС КОСТОЛАЦ

ИЗДАВАЧ: ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ АД

ISSN 2560-5135

ИЗЛАЗИ ЈЕДНОМ МЕСЕЧНО

В.Д. ГЕНЕРАЛНОГ ДИРЕКТОРА: Душан Живковић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Тања Крстонијевић, ШЕФ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ СА ЈАВНОШЋУ ОГРАНКА ТЕ-КО КОСТОЛАЦ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Новица Антић, РЕДАКЦИЈА: Предраг Животић, Ивана Миловановић и Вишња Огњановић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Николе Тесле 5-7, 12208 Костолац, ТЕЛЕФОН 012/241-904, e-mail: redakcija@te-ko.rs, WEB SITE: www.eps.rs, ЛИКОВНА И ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА: TRI O D.O.O ARANDELOVAC, НАСЛОВНА СТРАНА: Горан Јаћимовић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: ШТАМПАРИЈА TRI O DOO, 34300 Аранђеловац, Краља Петра I бр. 77 Бања, ТИРАЖ: 1500 примерака

Први број, под називом „Новине“, изашао 25. маја 1957. године. Од наредног броја лист је излазио под називом „Глас произвођача“ све до 14. септембра 2010. од када је назив промењен у „ТЕ – КО Костолац“ (до 30. јула 2015) од 15. 11. 2017. године опет излази под називом „ЕПС енергија Костолац“.

ЕПС поуздан партнер

„Електропривреда Србије“ је посвећена инвестицијама у градњу електрана које користе обновљиве изворе енергије

Акционарско друштво „Електропривреда Србије“ и компанија „Enlight K2-Wind“ потписали су уговоре за откуп електричне енергије и преузимање балансне одговорности у пробном и трајном раду из ветроелектране „Пупин“ за целокупну инсталисану снагу од 95,5 MW. Ово је други од укупно девет пројеката који су добили подстицај на првим аукцијама за тржишне премије које је спровело Министарство рударства и енергетике.

Уговор за откуп електричне енергије са ветропарком „Пупин“ потписан је на 15 година, што је потврда да је ЕПС поуздан и пожељан партнер за инвеститоре у зелену енергију – рекао је Душан Живковић, в. д. генералног директора ЕПС. - Важно је што ће ЕПС по завршетку ветропарка преузимати сву произведену електричну енергију, при чему је цена откупа и балансирања одређена тржишним принципима, што ће ЕПС-у омогућити додатни профит, али и додатну сигурност за наше грађане.

Живковић је нагласио да је „Електропривреда Србије“ посвећена инвестицијама у градњу електрана које користе обновљиве изворе енергије, као и да на овај начин јача свој производни портфолио и позицију на тржишту.

Потписан је и сет уговора за финализацију изградње ВЕ „Пупин“, а потписивању је присуствовала министарка рударства и енергетике Дубравка Ђедовић Хандановић.

Аукције су помогле да остваримо два битна циља на путу наше енергетске транзиције, а то су да имамо нове капацитете из обновљивих извора енергије и да произведена енергија буде по одрживим ценама - рекла је Ђедовић Хандановић. - Сва енергија из ветропарка „Пупин“ биће искоришћена за енергетски систем Србије, а снабдеваће око 40.000 домаћинстава. План је да за три године укупно у систему премије имамо 1.300 нових мегавата капацитета. У току ове године очекујемо покретање нових

аукција и надамо се да ће то бити капацитет од 400 мегавата и за соларне и за ветроелектране. Очекујемо да ЕПС свој први ветропарк добије почетком наредне године.

Министарка је нагласила да су у току преговори за 1 GW самобалансираних соларних електрана са конзорцијумом који предводи „Хјундаи Инжињеринг“ и које ће по завршетку изградње бити у власништву државе. Према њеним речима, приоритет у инвестиционим плановима и најважнији енергетски пројекат је реверзибилна хидроелектрана „Бистрица“ која ће омогућити лакшу интеграцију зелене енергије на мрежу.

P. E.

■ Мобилна апликација ЕПС „Увид у рачун“ на услузи потрошачима

Наставак дигитализације

Увид у рачун

ЕПС

Једноставан приступ е-рачуну

Упросна електрична енергија (kWh)

Месечна задужења за енергију (РСД)

Начин плаћања

IPS skeniraj

Свако месеце можете платити месечна задужења, неопходно IPS skeniraj.

Платна картица

Сва плаћања брзо и сигурно у вашој картици Републике Србије - ЕПС.

После портала, „Електропривреда Србије“ пустила је у рад мобилну апликацију „ЕПС Увид у рачун“. Путем апликације, домаћинства и мали купци имају могућност да на мобилном телефону, на веома једноставан начин прате потрошњу електричне енергије, плате рачуне, провере месечне задужења и уплате три године уназад, као и да добију обавештења и уложе приговор.

Мобилна апликација „ЕПС Увид у рачун“ доступна је корисницима на платформама iOS и Android и бесплатно се може преузети на Google Play и App Store продавницама.

Мобилна апликација је наставак процеса дигитализације услуга „Електропривреде Србије“. То је важан корак у нашем настојању да олакшамо купцима како приступ рачуну, тако и плаћању. Истовремено, број корисника нашег портала „Увид у рачун“ је у константном порасту. Тренутно имамо више од 380 хиљада корисника, што значи да грађани све више препознају бројне беневите коришћења таквих услуга - рекао је Радован Станић, извршни директор за послове снабдевања у ЕПС.

Станић је подсетио и да свако ко се определи да рачун за електричну енергију добија електронским путем, уместо у папирној форми, већ од првог наредног рачуна остварује право на попуст од 50 динара.

Транзиција је реалност, ЕПС наставља зелене пројекте

Србија мора да планира још више капацитета обновљивих извора енергије, али то не сме да буде на штрб сигурности система

Енергетска транзиција је реалност и суочавамо се са свим њеним изазовима. Значајан пројекат је „Горња Дрина“ који ЕПС ради заједно са Електропривредом Републике Српске и верујем да смо у прилици да смогнемо снаге и кроз сарадњу са електропривредама Републике Српске и Црне Горе превазиђемо потешкоће и изградимо тих 211 мегавата – рекао је Душан Живковић, в. д. генералног директора „Електропривреде Србије“, на конференцији „Како спровести одрживу транзицију у електроенергетском сектору Западног Балкана?“.

Живковић је истакао, да су до сада урађене ревитализације хидроелектрана „Бајина Башта“, „Зворник“ и „Ђердап 1“ дале значајан допринос прошлогодишњој производњи електричне енергије из хидро сектора са историјским бројкама. Он је нагласио да се припремају и ревитализације РХЕ „Бајина Башта“, Власинских ХЕ, „Бистрице“, „Ђердапа 2“ и ХЕ „Потпећ“.

- На енергетици је посебан задатак да

помогне привреди да буде конкурентнија због изазова које доноси СВМ механизам – рекао је Живковић. - Који су то путеви које можда баш ова генерација треба да препозна и буде достојна тренутка који живимо и настави путевима Теслиних идеја, па од Ђорђа Станојевића и његовог наслеђа с почетка прошлог века и да настави новим енергетским путевима у овом веку остављајући потомству ново наслеђе. Намеће се питање да ли је српска енергетика спремна за један храбар искорак у диверсификацији ресурса свесна да зависност од фосилних горива није дугорочно одрживо решење. Уз јасну тежњу CO2 неутралности до 2050. треба да будемо свесни и потенцијала сопствених зелених ресурса (вода, ветар, сунце).

Министарка рударства и енергетике Дубравка Ђедовић Хандановић истакла је да је једини постулат који енергетска, као и свака друга, транзиција мора да испуни јесте да буде одржива.

- Зато енергетску транзицију морамо добро

да испланирамо водећи рачуна да нам се не десе грешке других земаља које су раније ушле у овај процес – рекла је Ђедовић Хандановић. - Србија мора да планира још више капацитета обновљивих извора енергије, али то не сме да буде на штрб сигурности нашег енергетског система. То радимо пре свега кроз планове за изградњу нових реверзибилних ХЕ које ће имати нове капацитете за складиштење енергије, а онда и кроз развијање нових пројеката ОИЕ који ће имати развијено своје батеријско складиште. Нећемо ићи на брзо и нерационално затварање производних капацитета из угља. То нисмо радили у прошлости, нећемо то радити ни у будућности.

P. E.

■ ЕПС потписао уговоре о преузимању енергије из две соларне електране Додатна сигурност за систем

Акционарско друштво „Електропривреда Србије“ и компаније „B2 Nova Sun“ и „B2 Sunspot“ потписали су уговоре о откупу електричне енергије и преузимању балансне одговорности у пробном раду и трајном раду на 15 година за две соларне електране „B2 Nova Sun“ у Новој Црњи и „B2 Sunspot“ у Кикинди. То су прве соларне електране са којима ЕПС потписује ове уговоре на основу аукција које је спровело Министарство рударства и енергетике.

- Цена откупа и балансирања је одређена на тржишним принципима, а ова енергија даће додатну сигурност за рад нашег електроенергетског система и снабдевања грађана и привреде. – рекао је Давид Жарковић, извршни директор за послове управљања електроенергетским портфељем у ЕПС АД. Са инвеститорима који су учествовали на аукцијама и другим независним произвођачима у Србији већ сада имамо више

од једног гигавата инсталисаних капацитета из обновљивих извора и то чини више од 10 одсто производних капацитета у Србији. Са нешто више од 30 одсто производње ЕПС из хидро сектора, већ се убрзано приближавамо производњи од 50 одсто из ОИЕ.

Милош Костић, директор компанија „B2 Nova Sun“ и „B2 Sunspot“, истакао је да обе електране имају добијене грађевинске дозволе и потписане уговоре за изградњу по принципу „кључ у руке“, са компанијом МТ-КОМЕХ, а за обе електране је купљена сва потребна опрема и радови су у току.

- Обе електране биће спремне за тестирање у мају – рекао је Костић. - Укупна годишња производња ове две соларне електране биће 25.000 мегават-сати. На овај начин

настављамо инвестициона улагања, јер смо прошле године пустили у рад соларну електрану „Деласол“ у Лапову, снаге око 10 мегавата.

P. E.

Живот између генератора, монитора и котлова

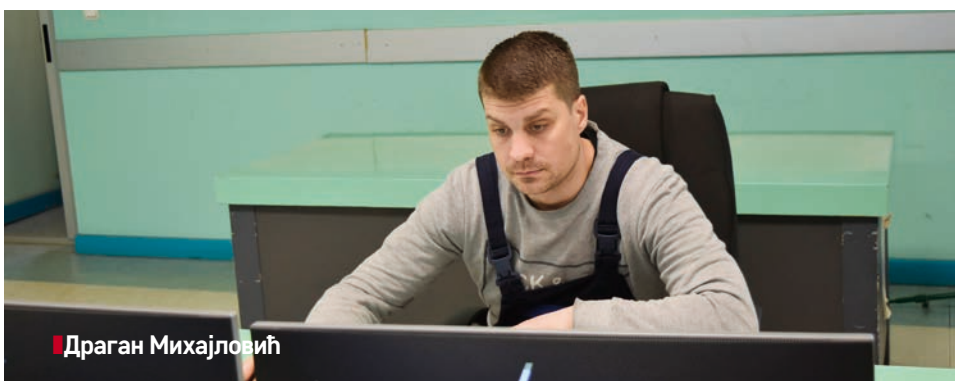
Сви људи знају свој посао, познају опрему којом раде и знају процедуре

Нема новинарске екипе коју приликом посете Термоелектрани „Костолац Б“ нисмо водили на термокоманду, која је постала оличење термоенергије. Јавност је стекла утисак да се управо ту прави електрична енергија. И нису погрешили, мада је процес

управљања постројењем смештен у овој стакленој соби пуној монитора, а све друге технолошке целине обухватају велики број функција. Почевши од дробилане, с које долази угаљ, млинова за млевење и „храњење“ котлова, система хемијске припреме воде и снабдевања водом, генератора и трансформатора, система за пречишћавање издувних гасова, система за отпељивање и одшљакивање до депонија пепела и гипса. Управо све ове стеленице морали су да прођу, годинама радећи на свим позицијама, радници који седе у „паметној“ соби и „возе“ блокове термоелектрана.

■ Горан Траиловић, Небојша Благојевић и Зоран Недељковић

■ Драган Михајловић

■ Златко Миладиновић

Посетили смо раднике једне смене на оба блока и дочекао нас је Златко Миладиновић, задужен за рад електро постројења.

– Ово је место симбиозе свих знања радника о технолошком поступку, машинама и опреми на блоковима – каже Миладиновић. – Целу смену води сменски инжењер, а овде су на термокомандама блока 1 и блока 2 пре свега машинци и електричари по струци са школском спремом техничара и инжењера, који су дуги низ година прошли процесе руковања многим сегментима производње од државања опреме до технолошког руковања опремом. Ово је мозак производње електричне енергије и сви ови монитори показују рад сваког сектора, сваког дела опреме, сваке пумпе, баш свега што чини производњу. Иако изгледа да свако прати свој део, овде су од пресудне важности тимски рад и стални надзор рада.

На левој страни је особље блока Б1 у пуном саставу за пултовима, где смо могли да видимо и младе људе који су на обуци за блоковође. Највише питају најстаријег колегу Горана Траиловића, који се спрема за одлазак у пензију ове године.

– Мени је енергетика у крвотоку и колико год да сам уморан, мислим о овим радним задацима и мојим колегама. Волим да радим, мада ће то

у ствари један тим у свим секторима, једноставно, једни без других не можемо – каже Михајловић. – Овде је важно да људи знају свој посао, да познају опрему којом раде и да знају процедуре, које су свето писмо за све нас.

Задржали смо се дуго са овим вредним и надасве стручним људима у срданом разговору. Причали смо о свему, а и разјаснили су нам појмове балансирања снаге на блоку, начин везивања на мрежу, праћење оптерећења машина и посебно мониторе, који су прецизни у мерењу откуцаја срца електране.

Н. Антић

Ервин Мрђен и Милан Грујић

некоме звучати глупо, али је истина. Одлазим у пензију зато што ми је истекао рок употребе, а не зато што сам уморан од свега. Младима кажем да је најважније поштовати процедуре, поступке и реаговати приликом наглих промена у раду постројења. Овај посао није физички тежак колико је умно оптерећујући – каже Траиловић.

Његове колеге, искусни машинци, потврђују речи најстаријег колеге. Ту су и разговори, па и расправе о моделима деловања у појединим ситуацијама, а млађи помно то све прате. Њих чека полагање испита па је свака њихова реченица битна. По средини термокоманде налазе се пултovi електрике и ту се прате сви параметри напона, утрошка, преноса, снаге и испоруке енергије. Кључни човек је Ервин Мрђен, који ће за две године у пензију. Рад оба блока кад је реч о електрици зна у прсте.

– Када сам почињао, било је сасвим другачије, а данас је опрема за праћење и деловање софистицирана, тако да је олакшан рад, али је и скраћено време за реаговање, па је напетије данас радити за пултом него пре петнаест година. Ту је млади колега Милан

Душан Босковић

Драган Мијуца

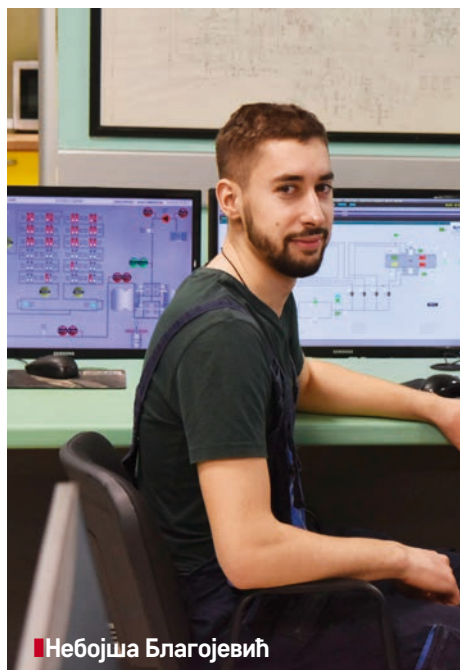
Пажња на параметрима

На блоку 2 Драган Мијуца помно прати параметре машинске технологије. – Све је у реду и производња иде близу максимума – каже Мијуца.

Грујућ, који све улија као сунђер и надам се да ће бити одличан руковалац у будућности – објаснио је Мрђен.

На десној страни тројица колега прате и рукују уређајима блока Б2. Старији је Драган Михајловић, а друга двојица млађих, мада пуни искуства и сигурности. Не могу се изоставити радници котловског и генераторског постројења, система за димне гасове, шљаку и пепео, снабдевање водом, а потом паром.

– То су заиста одлични мајстори, ми смо

Небојша Благојевић

Ненад Мијаиловић

Пробна конструкција за соларне панеле

Радови одмичу планираном динамиком, а реализацијом овог пројекта повећава се капацитет ЕПС-а за производњу зелене енергије

На градилишту соларне електране „Петка“, на коме се интензивно изводе земљани радови, 4. априла монтирана је пробна метална конструкција за постављање соларних панела. Јован Тошић, руководилац пројекта изградње соларне електране „Петка“, каже да су том приликом на терену разматране могућности како је најбоље извести инсталацију уземљења, громобранску инсталацију и инсталацију изједначења потенцијала на тој показној конструкцији.

– Соларна електрана „Петка“ прво је фотонапонско постројење у ЕПС-овом огранку „Термоелектране и копови Костолац“, које се гради на спољашњем одлагалишту „Ђириковац“. Реализација овог пројекта одмиче планираном динамиком, а његовом реализацијом повећава

■ Јован Тошић

се капацитет ЕПС-а за производњу зелене енергије – нагласио је Тошић.

Соларна електрана „Петка“ имаће инсталисану снагу од 9,75 мегавата, а планирана годишња производња је 15,6 гигават-часова. Соларни панели простираће се на површини од 11,6 хектара. Планирана вредност инвестиције је 1,36 милијарди динара и финансира се средствима ЕПС-а. Предвиђени рок за реализацију пројекта је 15 месеци од тренутка када се извођач уведе у посао.

– Прва фотонапонска електрана у Костоцу производиће електричну енергију методом конверзије неакумулираног сунчевог зрачења у једносмерну струју преко соларних модула на бази полупроводничке (ПВ) технологије. Планира се уградња 18.720 фотонапонских модула – објашњава Тошић. – Они ће бити постављени под углом од 25 степени. Ова мала соларна електрана имаће укупно 98 инвертора, од којих ће 97 имати снагу од 100 kW и један од 50 kW.

Пошто се у соларним панелима производи једносмерна струја, Тошић каже да је улога инвертора да је трансформишу у наизменичну струју, која се даље пласира ка трансформаторима. Када се скупиле са свих 10 трансформаторских станица, наизменична струја иде на разводно постројење. Одатле се

■ Монтажа подконструкције

Изградња приступне саобраћајнице снимљена дроном

Исплатива инвестиција

Инвестиција у изградњу соларне електране је економски исплатива. Прорачунато је да је период поврата уложених средстава 12 година, док је период експлоатације електране 25 година. После тога, мењају се само панели, док остају конструкције, путеви и инфраструктура, који чине значајан део укупног улагања. Заменом панела електрана се ревитализује за нових 25 година експлоатације. Очекује се да СЕ „Петка“ буде на мрежи до краја фебруара 2025. године.

шаље у трафостаницу „Пожаревац“, која је пријемна трафостаница дистрибутивне мреже и налази се на улазу у село Ћириковац.

Пошто је СЕ „Петка“ пилот пројекат и мала електрана, радиће се фиксни ослонци за панеле. ЕПС ће размотрити и флексибилни угао при изградњи већих соларних електрана.

– Панели ће се склопити у фотонапонско поље и састојаће се од 32 модула – рекао је Тошић. – Они ће се поставити у два реда. Растојање између панела биће 5,05 метара. Циљ је да се у зимском периоду, при ниским угловима сунчевих зрака, не прави сенка на панел који се налази иза.

На челу групе извођача радова који постављају пробну конструкцију је предузеће ГАТ из Новог Сада, а чланови групе су новосадска фирма „Мио компани“ и две мађарске компаније – „BSD Invest Europe Zrt“ из Будимпеште и „Levi-Solar Kft.“ из места Закањсек.

П. Животић

Земљани радови одмичу

Ускоро нови радни точак на багеру 1300

Сложени послови иду према
планираној динамици и
завршетак радова очекује се до
26. априла

Послови на замени радног точка на багеру SRs-1300 успешно се приводе крају и завршетак тог изузетно сложеног поступка очекује се 26. априла, каже Драган Радосављевић, главни инжењер оперативног машинског одржавања.

– Планирано је да ремонтне активности на багеру SRs-1300.26/5 трају 45 календарских дана – ремонт је почео 13. марта и трајаће до 26. априла. Послови за сада иду према планираној динамици. Радни точак је спуштен и тренутно се ради на пребацивању шупљег вратила са старог на нови радни точак – објаснио је Радосављевић. – Након тога следи подизање радног точка и монтажа редуктора погона радног точка, који се тренутно налази у радионици копа „Дрмно“ на сервису.

Паралелно са главним послом замене радног точка, изводе се и остале активности планиране

■ Ремонт багера 1300

дефектажном листом. За сада послови иду према договореној динамици и завршетак радова није временски угрожен.

Сложен посао на замени радног точка подразумевао је припрему ремонтног плаца, транспорт опреме и резервних делова,

осигурање целе машине због противтега и скидања редуктора и електромотора радног точка.

– Цео поступак се понавља уградњом новог радног точка, враћањем редуктора и мотора, што све спада у веома сложене поступке интервенције – рекли су нам машински инжењери Горан Јаћимовић и Иван Илић, који раде надзор на ремонту.

Замена радног точка на овом багеру планирана је у новембру 2023. године, али је због накнадно утврђених проблема на ослонцу машине и прече интервенције, померена за пролеће. На овој изузетно великој оправци раде запослени ПРИМ-а и одржаваоци копа „Дрмна“ па је то заједнички и важан подухват свих њих.

Цела операција подсећа на оне који су снимани за кабловску телевизију „Дискавери“.

Н. А.

Још један велики подухват

У мају креће ремонт багера SRs-2000.28/3 који ће трајати 67 календарских дана. Главни послови су сложени и радиће се на подизању горње градње, подливању и замени аксијалног лежаја. За сада се обављају припреме потребних алата и припремни договори ради што боље координације са рударском и електро службом, која има такође велике послове на главној машини. Паралелно са заменом аксијалног лежаја радиће се на контроли и санацији радног точка, као и на редуктору радног точка. И остали послови биће урађени према већ припремљеним дефектажним листама.

■ Производња на Копу „Дрмно“

Депоније пуне угља, почели ремонти

Од почетка године до краја априла на Површинском копу „Дрмно“ произведено је 2.397.686 тона угља добре калоријске вредности. Термоелектранама „Костолац А“ и „Костолац Б“ испоручено је током марта 843.369 тона угља, директно у котлове, јер су депоније на максималним резервама од 580.000 тона угља.

Када се ради о откривци, рудари су у марту ископали и депоновали 3.777.708 кубних метара откривке. Од почетка године откопано је укупно 10.788.018 кубних метара откривке, упркос бројним тешкоћама на јаловинским системима, посебно на етажи Трећег јаловинског система, где се у песку појављују гранитне стене и успоравају рад читавог система. Чести су застоји за замену зуба на кофицама, који страдају услед удара у стене па се прешло на технологију која подразумева обазривији рад и смањен капацитет багера. Почела је сезона ремонта па је у оправци најзначајнија машина на Површинском копу „Дрмно“, багер 1.300.

Н. А.

Произведено више од 1,68 милиона MWh

Термоелектране „Костолац А“ и „Костолац Б“ су, до краја марта, електроенергетском систему Србије испоручиле 1.688.952 мегават-часа електричне енергије, колико је укупно произведено у костолачком огранку ЕПС-а. Изражено у процентима то је за 5,8 одсто више у односу на план за овај период, што представља потпуно остварење планиране производње за први овогодишњи квартал.

Укупна производња коју су реализовали блокови ТЕ „Костолац А“ у периоду од почетка године до краја марта, износи 544.571 мегават-час електричне енергије, односно за 7,3 одсто више од плана за први квартал. Планирано је да укупна годишња производња блокова А1 и А2 износи 1.801.000 мегават-часова електричне енергије. Када је реч о снабдевању даљинског система грејања, у овој термоелектрани током марта произведено је 49.158 MWh.

У ТЕ „Костолац Б“ произведено је 1.144.381 мегават-час електричне енергије, колико износи заједничка производња блокова Б1 и Б2 и овај производни резултат је за шест одсто бољи од плана производње за први квартал. План производње предвиђа да се до краја године у овој термоелектрани произведе укупно 3.717.000 мегават-часова електричне енергије.

И. М.

■ Ненад Питић именован за директора ТЕ „Костолац Б“

Поверење младим кадровима

Ненад Питић, машински инжењер, именован је средином марта за директора Термоелектране „Костолац Б“.

Рођен је 1984. године у Костолцу, где је похађао основну и средњу школу. Машински факултет, смер термотехника завршио је у Београду. У „Електропривреди Србије“, односно у костолачким термоелектранама, запослен

је од 2010. године. Каријеру је започео у подкотловском постројењу на ложним уређајима. Потом је био на радном месту технолога, а најдуже је обављао дужност водећег инжењера котла, шефа техничке припреме и главног инжењера одржавања у Термоелектрани „Костолац Б“. Велико искуство стекао је током ревитализације оба блока Б1 и Б2.

Н. А.

■ Владимир Деспотовић именован за директора ТЕ „Костолац А“

Искуство стечено на сва четири блока

Владимир Деспотовић, машински инжењер, именован је крајем марта за директора Термоелектране „Костолац А“.

Рођен је 1971. године у Пожаревцу, где је завршио основну и средњу школу, а потом Машински факултет у Београду. У „Електропривреди Србије“, односно у термоелектранама у Костолцу ради од 1998. године. Каријеру је започео

на месту инжењера одржавања у Термоелектрани „Костолац Б“, а потом инжењера у Сектору инвестиционог одржавању. Током каријере радио је као водећи инжењер котловског постројења, а најдуже је био на месту главног инжењера производње у ТЕ „Костолац А“.

Н. А.

Модернизацијом до циљева

Ремонт и ревитализација багера SRs 2000/28, одлагача А2РСБ 7200/1 и транспортног система од кључног су значаја за будуће остварење производних циљева

Аутоматизација и модернизација Другог БТО система на копу „Дрмно“ увелико трају, како у електро, тако и машинском делу. Ремонт и ревитализација багера SRs 2000/28, одлагача А2РСБ 7200/1 и транспортног система од кључног су значаја за будуће остварење производних циљева, каже Зоран Миладиновић, помоћник директора Дирекције за производњу угља за сектор електротехника у Огранку „ТЕ-КО Костолац“.

– Препознали смо да је Други БТО систем кључан за бољу експлоатацију откривке на копу и да ће управо улагање у аутоматизацију донети стабилност у откривању угља. Улагање у електро-електронску опрему спроводи се у три фазе. Прве две фазе су завршене и дају добре резултате, а сада се реализује трећа фаза – каже Миладиновић. – Према том плану, урадиће се ревитализација електро опреме са

транспортер, одлагач у свом аутоматском раду са подржаном ревитализацијом донеће значајни бенефит у погледу временског искоришћења рада система, капацитета производње откривке и енергетске ефикасности.

– Вредно је навести реализацију енергетски ефикасног мониторинга производње на Другом, Петом и Шестом БТО систему, где ће се пратити оптимална оптерећења у односу на производни резултат и утрошену електричну енергију. Пратиће се континуално производна ефикасност основне рударске механизације. – истиче Миладиновић. – У суштини, циљ је боље коришћење опреме, ефикаснији надзор, правовремено предузимање мера на рударским машинама. Сви подухвати недвосмислено су усмерени према смањењу ризика у раду где је аутоматизација битан елемент.

Миладиновић и његове колеге инжењери са вишегодишњим искуством на Површинском копу „Дрмно“ кажу да је утврђена пословна стратегија значајан изазов и уверени су да ће предузете мере дати побољшање производње угља и откривке.

Поред захвата на електро опреми погона и транспорта значајан је машински део задатка током ремонта на Другом систему.

– Најзахтевнији ремонт са техничког аспекта на Другом БТО систему односи се на машинске радове, током априла, маја па све до половине јуна. Предвиђено је да се на багеру SRs 2000/28

■ Зоран Миладиновић

■ Багер 2000

савременим перформансама на свим погонским и мониторинг (контролним) деловима багера, изабраним транспортерима и одлагачу. У плану је увођење фреквентних претварача, замена електромотора, инсталисање нових каблова, усавршавање управљачких система и уградња електро опреме из домена енергетске ефикасности.

Миладиновић истиче да су у технолошком смислу очекивања усмерена на повећање временске расположивости припадајуће рударске механизације, док је технички аспект усмерен на поузданост опреме. Систем багера,

замена аксијални лежај окрета горње градње, уз подливање места улежишта овог лежаја на конструкцији доње и горње обртне градње багера. Ово је изузетно сложен поступак који ће захтевати дизање багера и рад на изливању доње и горње стазе лежаја. Након овог ремонта повећаће се ефикасност целог БТО система, временско и капацитетно искоришћење рада багера и одлагача, који ће имати пресудан утицај на количине откривеног лежишта угља – објашњава Миладиновић.

Н. Антић

Остваривање циља

Примарни циљ Дирекције за производњу угља је остварење производње 12 милиона тона угља годишње уз подизање погонске спремности основне рударске механизације. У том контексту израђена је студија тренутних погонских стања, како би се будућа уложена средства усмерила циљано на тачке које највише утичу на повећање погонске спремности основне рударске механизације – каже Зоран Миладиновић.

Сећање на страдале војнике

У Градској општини Костолац откривено је Спомен-обележје палим борцима страдалима у ратовима од 1990. до 1999. године. Спомен-обележје, подигнуто на Тргу братства и јединства подсећа на Костолчане: Драгана Баумана, Драгишу Благојевића, Горана Лазића, Миодрага Стојимировића, Зорана Марковића, Лепомира Максића, Бориса Ђураковића, Драгана Стаменковића, Драгослава Станића, Предрага Јовановића, Николу Јосића и Предрага Игњатовића.

Након освештавања споменика, венце су положили чланови породица палих бораца, као и представници Министарства за рад, запошљавање, борачка и

социјална питања, Војске Србије, Министарства унутрашњих послова, Града Пожаревца, Градске општине Костолац, Удружења

српских ветерана, Удружења српских ратних ветерана Костолац и Удружења потомака ратника од 1912. до 1920. и други. Уручене су

захвалнице свима који су помогли изградњу овог Спомен-обележја.

Р. Е.

Завршетак топловода ка Острову

Ових дана завршава се један од најважнијих инфраструктурних пројеката Градске општине Костолац и Града Пожаревца, који подиже квалитет живота у овом крају. Реч је о капиталној инвестицији, топлификацији села Острова. Укупна дужина топловода износи 5,3 километра, захваљујући коме ће 400 домаћинстава добити могућност даљинског грејања, док ће Градска општина Костолац постати стопостотно покривена топлификацијом.

Н. А.

■ Округли сто

За бољу заштиту жена

Округли сто „Ромкиње лидерке у борби за друштво без родно заснованог насиља“ одржан је у Ромској канцеларији у Костолцу, 26. марта уз подршку UN Trust Fund.

Уводну реч одржала је модераторка овог скупа Тања Гргић, која је истакла важност побољшања положаја жена у нашем друштву, са посебним освртом на припаднице националних мањина и потребу стварања атмосфере поверења у надлежне службе социјалне заштите и полицију. Представљени су и резултати истраживања на пројекту „Ромкиње лидерке у борби против родно заснованог насиља у породици“ након чега је уследила дискусија и размена искустава.

На састанку су биле и председница Удружења „Успешне жене Костолац“

Ана Сађиповић, Азире Ахмети, секретарка Ромске канцеларије као и чланице Удружења Ромкиња „Освит“ из Ниша, које је било носилац овог пројекта.

Скупу су присуствовали и представници јавних институција Никола Миленковић из Градске општине Костолац, Анита Мирковић из Центра за социјални рад, Дејан Крстић из мобилног тима града Пожаревца као и представници локалног Дома здравља и полиције. Представнице полиције и Центра за социјални рад представиле су рад институција и протокол када су у питању жене жртве насиља.

И. М.

Расадник музичких талената

Школа наступа на свим градским манифестацијама и има добру сарадњу са многим културним установама у земљи и иностранству, а негује пријатељство са Музичком школом „Карол Пахор“ из Птуја и Градском музичко-певачком школом из Минхена

■ **Каролина Спречаковић**

Пролеће је период када родитеље и децу очекују бројне одлуке, од тога за коју средњу школу да се одлуче до тога како да на прави начин усмере децу и развијају њихове таленте. Пожаревац и Костолац имају изузетну школу за основно и средње музичко образовање „Стеван Мокрањац“ – каже Каролина Спречаковић, директорка Музичке школе „Стеван Мокрањац“ из Костолаца

Провера знања, музикалности и упис ученика у основну и средњу музичку школу заказана је за 17. и 19. мај, провера музичке

способности за упис у припремни разред и основну музичку школу за 25. мај, 1. и 8. јун. Пријемни испит за упис у основну школу подразумева проверу музикалности, слуха, меморије и ритма. – наглашава директорка.

Одељење Музичке школе „Стеван Мокрањац“ у Костоцу основано је школске 1990/91. године.

– У одељењу се уче инструменти: клавир, флаута, хармоника, труба (хорна),

гитара, а од школске 2019/20. године виолина и соло певање. Школа има припремни разред, музичко забавиште, засебан простор адекватан за учење и рад ученика и наставника, али без концертне сале. У одељење Музичке школе у Костоцу, у овој школској години, уписан је 81 ђак. Ученици из овог одељења, као и из осталих одељења Музичке школе „Стеван Мокрањац“, постижу значајне успехе на многобројним такмичењима и наступају на свим школским и локалним манифестацијама. На почетку другог полугодишта одржали су веома успешан полугодишњи концерт. У припреми је Ускршњи концерт, када ће ученици наступити у централној школи у Пожаревцу, као и, традиционални, годишњи концерт – каже директорка.

Поред одељења у Костоцу, музичка школа има одељења и у Кучеву, Малом Црнићу и Великом Градишту.

– Данас школа има 115 запослених, више од 800 ученика на 11 одсека, као и музичко забавиште, а у средњој школи на одсеку музичког сарадника, музичког извођача и дизајнера звука око 80 ученика. Учи се свирање клавира, хармонике, гитаре, виолине, виолончела, флауте, кларинета, трубе, хорне, саксофона као и соло певање – рекла је Каролина Спречаковић.

По речима директорке, матична школа у Пожаревцу поседује сопствени тонски студио и издаје сваке године компакт диск „Најуспешнији ученици“. Има видео технику и бележи све најзначајније догађаје, издаје лист „Prima Vista“ и организује бројне концерте: Вече гитаре, Дан клавира, Новогодишњи и Ускршњи концерт, Вече родољубиве поезије заједно са Удружењем потомака ратника Србије 1912–1920 као и концерте најзначајнијих гостујућих уметника током целе школске године.

– Удружење класичних гитариста Србије и Гитарарт фестивал су ове године покренули пројекат посвећен едукацији на пољу рада са оркестрима гитара. Пројекат ће имати три тренинга, од којих ће први бити у Пожаревцу, у нашој школи, крајем марта – наглашава директорка и додаје да је ментор и предавач овог едукативног пројекта позната и вишеструко награђивана професорка Марија Алатич из Словеније.

– Дан школе обележавамо 1. априла, свечаном академијом у концертној сали наше школе. Следе мастеркласови соло певања 3. априла, саксофона 8. априла и флауте 22. и 23. априла, републичко такмичење и Ускршњи концерти 25. и 26. априла. – истакла је Спречаковић.

В. Огњановић

Награде и признања

Ученици Музичке школе „Стеван Мокрањац“ добитници су великог броја награда на домаћим и међународним такмичењима. Међу бројним друштвеним признањима које је школа добила најзначајније су: Повеља поводом Дана радника 1979, Повеља о награди 15. октобар СО Пожаревац 1981. године, Повеља културе Културно-просветне заједнице 1982. и 1996. године, Општинска награда СО Велико Градиште 2001. године, Повеља о награди 15. октобар града Пожаревца 2012, Признање „Капетан Миша Анастасијевић“ 2013, Плакета поводом дана Општине Мало Црниће 2015. и Изузетна Вукова награда, 2019. године..

■ **Музичка школа у Костоцу**

Највише награда за јагодинску „Омчу“

У Костоцу, почетком априла одржана је 10. Смотра аматерских позоришта „Жељко Каран“ у знак сећања на прерано преминулог драмског писца и ствараоца. Организатори овогодишњег позоришног фестивала били су Позориште „Castellum“ и Центар за културу Костолац. На 10. Смотри аматерских позоришта учествовале су четири такмичарске представе: „Клаустрофобична комедија“ Поетског театра из Обреновца, „Ружење народа“ ЦЗК „Ресава“ из Деспотовца, „Омча“ Градског позоришта из Јагодине и „Чудо у Шаргану“ позоришта „Масука“ из Велике Плане.

Награда за најбољу представу додељена

је представи „Омча“ Градског позоришта из Јагодине. Награда за најбољу мушку главну улогу додељена је Бојану Милорадовићу за улогу Обрада Срећковића у представи „Омча“. Награда за најбољу женску главну улогу припала је Јелени Стојадиновић за улогу Цмиље у представи „Чудо у Шаргану“.

Награда за најбољу женску епизодну улогу додељена је Марији Дебељаковић Стефановић за улогу сељанке у представи „Омча“. Награду за најбољу мушку епизодну улогу добио је Мирослав Богдановић за улогу Јагоше Краја у представи „Клаустрофобична комедија“. Награда за најбољу младу глумицу припала је Теодори

Петровић за улогу балерине Нине Херберт у представи „Клаустрофобична комедија“.

Жиријем је председавао Дејан Милошевић, глумац „Castellum“ позоришта, а заједно са њим, одлуке о наградама доносиле су Јасмина Кушлић, глумица позоришта „Castellum“ и Марија Копун из библиотеке „Илија М. Петровић“.

У част фестивалских лауреата, глумци позоришта „Castellum“ Костолац одиграли су представу „Антигона у Њујорку“ у режији Фуада Табучића.

И. М.

Сећање на Жељка Карана

Жељко Каран (1956-2012) био је глумац, драмски писац и позоришни редитељ, један од оснивача Позоришта „Castellum“. Био је двоструки узастопни добитник награде „Бранислав Нушић“ за оригинални драмски текст коју додељује Удружење драмских писаца Србије, 2009. је награђен за драму „Глиб“, а годину дана касније и за драмско дело „Ценериканци“.

У аматерском позоришту у Костоцу режирао је: „Оперу за три гроша“ Бертолда Брехта, „Два јелена“ Слободана Стојановића и Миливоја Илића, „Лудака и Опатицу“ Станислава Виткијевића у оквиру тадашњег „Микро театра“ при КУД „Костолац“, током осамдесетих година

■ Промоција књиге „Алхемија бомбе“

Научна достигнућа у служби ратова

Промоција књиге „Алхемија бомбе“, Слободана Бубњевића, одржана је крајем марта у Библиотеци „Илија М. Петровић“, у Костоцу. Костолачка публика имала је прилику да разговара са аутором о мотивима за ову тему, као и самом поступку писања дела. Великој популарности књиге допринела је и прича о Роберту Опенхајмеру, творцу америчке атомске бомбе, о коме је прошле године снимљен филм.

„Алхемија бомбе“ је научно-популарна књига, са драматичним чињеницама о разорном дејству бомби током историје, од Хирошиме, Чернобилга, Фукушиме и других локација на планети.

Слободан Бубњевић ради у Институту за физику у Београду, пре тога је радио у Центру за промоцију науке и недељнику „Време“. Повремено пише за амерички часопис „Physics Today“, и за бројне домаће медије: РТС, „Политика“, „National Geographic Србија“, „Клима 101“ и „Одисеја“. Уређује портал „Наука кроз приче“.

В. Огњановић

Шпанци за поен бољи од сомборске екипе

У костолачкој Спортској хали 10. марта одржано је Велико финале Зимске лиге у баскету 3x3 („Winter Tour League Final“). На финалном турниру учествовало је 16 екипа, међу којима су се поред српских такмичили и шпански, црногорски и босански тимови.

У финале су се пласирале екипе „Gipuzgoa Basket“ и „3x3 Sombor Joker“. Победник турнира „Winter Tour League Final“ је шпанска екипа „Gipuzgoa Basket“ која је савладала ривала из Сомбора са 21:20.

Највише скокова по утакмици имао је Марко Чарапић, највише постигнутих поена по утакмици Алекса Стојановић, асистенција Огњен Манић. MVP турнира био је Jose Ferrero Santonja.

Завршни турнир Зимске лиге успешно је организовао „Basket 3x3 Kostolac“, под покровитељством „MTS 3x3 streetball“, у сарадњи са Спортским савезом Пожаревца, Градском општином и Центром за културу „Костолац“.

П. Ж.

■ Васкршњи турнир у Чачку

Четири медаље за КБС „Свети Ђорђе“

Традиционални Васкршњи фудокан куп одржан је 31. марта у Чачку. Организатор овог такмичења био је Фудокан савез Србије, а учествовали су такмичари из Србије, Босне и Херцеговине, Словеније и Аустрије.

Клуб борилачких спортова „Свети Ђорђе“ из Старог Костолаца остварио је добре резултате и освојио четири медаље, по једну златну и бронзану и две сребрене. Емилија Корбар била је најуспешнија у категорији млађих пионири (до 35 килограма). Сребрна одличја клубу из Старог Костолаца донели су пионир Алекса Атанацковић (до 35 кг) и Бојана Корбар у конкуренцији старијих пионири (до 42 кг). Бронзану медаљу освојила је Мартина Корбар у конкуренцији пионири (до 37 кг).

П. Ж.

■ Спортске вести

Рукометаши настављају тријумфални низ

Рукометаши костолачког клуба „Рудар“ после 21. одиграног кола у Супер Б лиги групе „Исток-Запад“ освојили су 33 бода, пошто су у Смедереву савладали истоименог ривала резултатом 29:27 (15:10).

Уз одличну гол-разлику (654:540) „зелено-црни“ заузимају прво место на табели у конкуренцији 11 клубова. Најближи ривали су им другопласирани „Гоч Меркур“ из Врњачке Бање и трећепласирани аранђеловачки „Шамот 65“ са по 28 освојених бодова, али са по једном утакмицом мање.

Костолачки рукометаши везали су три тријумфа у низу. Најпре су у 19. колу у Краљеву савладали „Металац“ са 34:30 (18:17). Изабраници тренера Драгана Ајдачића затим су на домаћем паркету у 20. колу били убедљиво бољи од „Мораве“ из Велике Плана - 43:26 (25:14), а затим је уследила победа над „Смедеревом“.

Добра сезона СТК „Рудар

Стонотенисери „Рудара“ су, као првопласирана екипа у својој групи Прве савезне лиге, играли у четвртфиналу плеј-офа, против нишке „Медијане“.

Костолачани су у два дуела били успешнији од „Медијане“. Најпре су као домаћини славили са 4:0, а реванш у Нишу решен је у дублу и екипа из Костолаца је победила резултатом 4:3. За екипу „Рудара“ у ова два дуела наступили су Никола Михаиловић, Огњен Тасовац и Денис Чонић.

Костолачки стонотенисери изборили су пласман у полуфинале. Ривал ће им бити екипа из Димитровграда, која је појачана са двојицом бугарских реперезентативаца.

Полагање за појас у реалном аикиду

Полагање за појас у борилачкој вештини - реални аикидо, организовано је 17. марта у костолачкој Спортској хали. У присуству публике, учесници полагања показали су велико знање и умеће, демонстрирајући своје вештине у реалном аикиду. Организатор полагања било је Спортско удружење „Борилачки центар Кнез Милош – КОС“ из Костолаца, уз покровитељство Градске општине Костолац и Синдиката „Копови Костолац“.

Половични резултати на почетку полусезоне

Фудбалери „Рудара“ почели су са два неуспеха пролећну сезону у Браничевској окружној лиги. Костолачани су у 16. колу у Кучеву поражени од екипе „Звизд“ са 1:0, а истим резултатом у 17. колу савладала их је екипа „Слоге 1945“ из Великог Села.

Након тога уследила су два узастопна тријумфа „зелено-црних“. Најпре је „Рудар“ на свом стадиону „Бора Бека“ убедљиво савладао „Интеграл“ из Батуше са 4:1, а потом и „Сираково“ у гостима минималним резултатом 1:0.

После 18 одиграних утакмица у 19 кола, у конкуренцији 15 екипа са 37 освојених бодова и гол-разликом 54:18, „зелено-црни“ заузимају другу позицију на табели.

Промоција планинарског спорта у Костољцу

Планинарски клуб „Вукан“, у сарадњи са Спортским центром Пожаревац, представио је почетком марта ученицима Основне школе „Јован Цвијић“ у Костољцу своје годишње активности и промовисао планинарски спорт.

Деца су се упознала са тим да се култура планинарског покрета гради кроз заштиту планинских предела и исправног односа према природи ради њеног очувања. Циљ планинарског спорта је боравак у природи и на планини, кретање, односно пешачење, спортски и рекреативни успони, померање граница физичких могућности и очување здравља. Планинарски клуб „Вукан“ је у својим активностима постигао врхунске резултате успона на планинске врхове свих континената.

Припремио: П. Животић

Гимнастика, наша дика

Развој савремене гимнастике у Костолцу почињу 1951. године. Старији Костолчани још се сећају како је испред зграде основне школе, на данашњем кошаркашком терену, било много гимнастичких справа, које су касније померене у школско двориште. Један од пионира костолачке гимнастике је професор физичког Радомир Симић, који је ревносно и са великом љубављу показивао својим ученицима разне „вратоломије“ на справама.

Главни лик наше приче је тихи, вредни и скромни човек великог срца, Душан Дуја Маровић. Био је наставник физичког у насељима у околини Великог Градишта, али и некадашњи новинар „Гласа произвођача“. Дуја се бавио прво фудбалом, затим озбиљније рукометом почетком седамдесетих година, а онда се „десила та фатална љубав“ - гимнастика, наша костолачка дика!

Изградњом спортске хале у Костолцу, Маровићу се додељује улога вође гимнастичке дружине. Оснива се гимнастички клуб – Спортска организација „Партизан“.

Тадашњи, први директор Спортске хале, Голубан Мрђен, обезбеђује му све што је било неопходно за један почетак. Дуја „снима“ рад тренера широм Србије, добија „ветар у леђа“ и са својим првим сарадницима, професорима Драганом Милић,

■ Душан Маровић (лево)

■ Почети гимнастике у Костолцу

■ Предраг Милутиновић

Дулетом Пајићем и Предрагом Ражнатовићем, почиње једну од најлепших спортских прича нашег малог града поред Дунава.

Прве гимнастичке кораке код тренера Дује начинили су Златко Петровић, Љупка Атанацковић и Предраг Милутиновић. Љупка улази у финални програм у Загребу 1989. године и обезбеђује Костолцу улогу домаћина 45. Првенства Југославије. Многи спортски стручњаци кажу да је то било једно од најбољих првенстава икада одржаних у тадашњој држави. На такмичењу, треће место у прескоку освојио је Предраг Милутиновић. Ови успеси остају залог будућим генерацијама. Долазе нове снаге - Аца Антић, Божидар Маровић и многи други гимнастичари који су вежбали на различитим справама. Деца понављају успех за успехом и заједно са упорним и успешним тренером и његовим стручним тимом, корацима од седам миља и на међународном плану остварују успехе и доносе медаље у Костолац. Због великог интересовања и масовности, 2015. године проширује се спортска хала, из сопствених средстава. То је један од најмодернијих центара гимнастике у Србији.

Жетву медаља данас настављају Петар Вефић, Виктор Асановић, Душан Милојевић и Божидар Маровић, заједно са својим тренерима Ацом Антићем, Николом Најдовским и Дујом Маровићем, живом легендом костолачког спорта. Неки нови клинци који желе да постану гимнастичари могу да се пријаве у Спортско друштво „Партизан“, тамо их чекају врсни тренери, заљубљеници у гимнастику. Нека трају на многоја лjeta, нека живи гимнастика, наша дика.

Војкан Ивковић

/// Фото: Мишко Волић (Конкурс) - Одржавање 124 километра трачних транспортера

